

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: V. T., zastoupeného JUDr. Radkou Šumerovou, advokátkou se sídlem Litoměřice, Turgeněvova 19, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 12. 2004, čj. 14 Az 445/2004 - 20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**
- III. Odměna advokátky JUDr. Radky Šumerové se určuje částkou 2558,50 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, jímž byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 14. 9. 2004, čj. OAM-3181/VL-10-C09-2003. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím nebyl stěžovateli podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na něj nevztahuje překážka vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel proti tomu v kasační stížnosti a jejím doplnění uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

(dále též „s. ř. s.“). Konkrétně namítá, že krajský soud posoudil uvedenou věc v rozporu s platným právním řádem, zejména v rozporu se zákonem o azylu, a že shledává vážná pochybení v řízení u všech dosavadních orgánů. Domnívá se, že pokud měl krajský soud za to, že žaloba není řádná, měl stěžovatele vyzvat k doplnění žaloby či k odstranění vad, a ne ji rovnou odmítnout; v takovém postupu spatřuje porušení svých práv. Také mu nebyl do dnešního dne ustanoven tlumočník, o kterého požádal a prostřednictvím něhož by mohl bez potíží komunikovat v řízení o rozhodování o jeho azylu. Domnívá se, že jeho žádost o azyl, kterou odůvodňoval ekonomickými, politickými a ekologickými důvody, je důvodná. Má za to, že žalovaný nesprávně zjistil skutkový stav a skutková podstata z níž žalovaný vycházel při svém rozhodování nemá oporu ve spise a je s ním v rozporu. Není pravdou, že by stěžovatel nevyvíjel žádnou činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. V květnu 2002 se zúčastnil ve městě M. demonstrace opozice proti diktátorskému režimu prezidenta A. L.; byl zatčen policií a 3 dny vězněn. Právě pro nesouhlas s tímto režimem a pro uplatňování svých práv byl pronásledován státní mocí Běloruska. Uvedená zkušenost spolu s ekonomickou nouzí v Bělorusku a ekologickým prostředím způsobeným černobylskou tragédií jej donutila opustit tento stát. Domnívá se, že splnil podmínku pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení a přiznal odkladný účinek této kasační stížnosti. Současně žádá o přiznání náhrady nákladů právního zastoupení v řízení o kasační stížnosti ve výši 3650 Kč s 19% DPH, a to k rukám právní zástupkyně.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Neshledal důvody ani k přiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel podal kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a) až e) s. ř. s. Tyto důvody [/kromě důvodu uvedeného pod písm. e)/] lze tak uplatnit v řízení, kdy krajský soud věc meritorně projednává a o žalobě pak věcně rozhodne. V dané věci však krajský soud žalobu vůbec věcně neprojednával, ale odmítl ji, protože nebyly splněny podmínky řízení a v řízení nebylo možno pokračovat [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Z uvedeného je zřejmé, že stížnostní důvody uvedené pod písmenem a), b), c) a d) na daný případ nemohou dopadat a k jejich naplnění tak nemohlo vůbec dojít.

Jedinou uplatněnou námitkou, kterou se soud může zabývat tak zůstává nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.].

K tomu ze soudního a správního spisu vyplynulo, že dne 22. 9. 2004 stěžovatel převzal rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2004, čj. OAM-3181/VL-10-C09-2003 a dne 4. 10. 2004 podal ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem podání nazvané jako „žaloba proti správnímu rozhodnutí čj. OAM-3181/VL-10-C09-2003“, které kromě uvedení data a stěžovatelova podpisu obsahovalo důvody, pro které opustil zemi původu; žaloba však neobsahovala žádný žalobní bod. Stěžovatel v ní navrhl, aby rozhodnutí o neudělení azylu bylo zrušeno. Přílohu tohoto podání tvořila fotokopie shora citovaného rozhodnutí Ministerstva vnitra. Krajský soud tuto žalobu odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť podání stěžovatele neobsahovalo zákonem požadované náležitosti a v řízení nebylo možno pro tento nedostatek dále pokračovat. Současně se jednalo o nedostatek již neodstranitelný s ohledem na uplynutí lhůty pro podání žaloby.

Při posouzení důvodnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud především vycházel z ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož soud usnesením odmítne návrh, jestliže nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn a nelze proto v řízení pokračovat. V důsledku přísné dispoziční zásady v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. V souzené věci je však zřejmé, že žaloba stěžovatele žádné žalobní body neobsahovala a že stěžovatel tuto žalobu v zákonné lhůtě pro její podání v tomto směru ani nijak nedoplnil (stěžovatel obdržel napadené rozhodnutí ve středu 22. 9. 2004 a lhůta k podání žaloby uplynula ve čtvrtek 7. 10. 2004 - § 72 odst. 1 s. ř. s., § 32 odst. 1 zákona o azylu). Přitom zákon stanoví, že žaloba musí vždy obsahovat alespoň jeden žalobní bod (viz druhá věta § 71 odst. 2 s. ř. s.). Pokud žádný žalobní bod neobsahuje, může být tento nedostatek podmínek řízení odstraněn, a to ve lhůtě pro podání žaloby, jak vyplývá z citovaného ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s. Není však dána zákonná povinnost soudu v těchto případech vždy vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť – takto široce pojímaná – povinnost soudu by zjevně odporovala zmíněné zásadě dispoziční a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován. Tento právní závěr Nejvyšší správní soud prezentoval ve svých rozhodnutích již opakovaně (viz např. rozsudek čj. 2 Azs 9/2003-40 ze dne 23. 10. 2003, publikováno pod č. 113/2004 Sb. NSS) a prošel

i testem ústavnosti (Usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 1. 2004 sp. zn. IV. ÚS 613/03). Ústavní soud přisvědčil argumentaci Nejvyššího správního soudu s tím, že formálně podaná žaloba bez podstatných náležitostí, nenaplnuje podmínku vyčerpání procesního prostředku určeného zákonem k ochraně práva. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že se Krajský soud v Ústí nad Labem napadeným usnesením nedopustil nezákonnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., když žalobu stěžovatele podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl, aniž jej předtím vyzval k odstranění nedostatku podmínky řízení, neboť dospěl k závěru, že po marném uplynutí lhůty k podání žaloby se zcela absentující žalobní body stávají neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení. Důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. tak nebyl soudem shledán.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupcem advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátky částkou 2 x 1000 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé a dále 2 x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ustanovením § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem 2150 Kč. Vzhledem k tomu, že advokátka prokázala, že je plátcem daně z přidané hodnoty, je potřeba tuto částku navýšit o 19 procent na celkovou částku 2558,50 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. června 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu